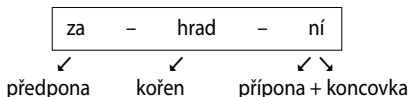

TVOŘENÍ SLOV

STAVBA SLOVA

Předpona – část slova před kořenem; předpon může být v jednom slově i několik (*ne-vy-stupovat*).

Přípona – část slova za kořenem; přípon může být několik (*zahrad-ník-ův*); předpona a přípona mohou měnit význam slova.

Koncovka – tvoří nové tvary téhož slova, nemění jeho význam (skloňování – pádové koncovky, časování – osobní koncovky).

TVOŘENÍ SLOV

Nová slova se tvoří příponami a předponami od základového slova – odvozování.

základové slovo ⇒

stroj

⇒ slovtvorný základ

odvozené slovo ⇒ ná

stroj

základové slovo ⇒ nástroj ⇒ slovotvorný základ
odvozené slovo ⇒ nástroj ař

Slovotvorný základ je část slova, kterou má slovo odvozené společnou se slovem základovým.

Základové slovo je slovo, z něhož bylo odvozené slovo přímo utvořeno. Základovým může být i slovo, které již samo bylo odvozeno od jiného slova.

ZPŮSOBY TVOŘENÍ SLOV

1. **Odvozování** – připojení předpon, přípon a koncovek k základovému slovu (*les – prales – pralesní*)
2. **Skládání** – složená slova jsou utvořena spojením dvou, případně i více slov nebo jejich kořenů (*velko/město, země/koule, samo/obsluha*)
3. **Zkracování**
 - a) **zkratková slova** – vznikla z počátečních písmen nebo slabik víceslovného názvu (*Čedok – Česká dopravní kancelář, Setuza – Severočeské tukové závody*)
 - b) **iniciálové zkratky** – počáteční písmena víceslovného názvu. Píší se velkými písmeny, bez teček (*ČR – Česká republika, AMU – Akademie múzických umění, OSN – Organizace spojených národů*)

